PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr. 96 Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, piątek 26 kwietnia 1929 r.

Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE.

SYTUACJA POLITYCZNA W POLSCE.

Izwiestja 17.IV, omawiając skład rządu polskiego, oświadczają, iż nominacja nowych ministrów dowodzi, iż okres wahań w kwestji stosunku władzy wykonawczej do Sejmu w Polsce zastąpiony jest przez okres decyzji. Rząd się stał bardziej jednolitym. Reprezentowana jest w nim t. zw. „grupa pułkownikowska", która dąży do oparcia ustroju państwowego Polski na personalnej dyktaturze marsz. Piłsudskiego. Istnienie nowego rządu świadczy, iż faszyzacja Polski prowadzona jest konsekwentnie. Żadnych zmian do polityki rządu polskiego dokonana rekonstrukcja tego rządu nie wprowadzi. Jak dawniej, kierować polityką polską będzie osobiście marsz. Piłsudski. Przewidywane są tylko zmiany w stosunkach między władzą wykonawczą a PPS. Grupa Jaworowskiego stanowi oparcie faszyzmu polskiego w jego dążeniu do wszczęcia rozkładu w PPS. Dotychczas marsz. Piłsudski nie usiłował zadawać ciosów w materjalną podstawę tej partji. Obecnie jednak następuje zmiana. Min. Prystor otrzymał polecenie nawrócenia na zwolenników frakcji rewolucyjnej wszystkich tych członków PPS, którzy zajmują intratne posady w Kasach Chorych i innych instytucjach społecznych. Prawdopodobnie wkrótce min. Prystor będzie miał okazję do zaprezentowania marsz. Piłsudskiemu wielu ciekawych materjałów dla nowego artykułu o zwyczajach parlamentarnych i politycznych we współczesnej Polsce.

Izwiestja 20.IV donoszą w depeszy z Warszawy (Bratina) o masowych zwolnieniach robotników w przemyśle włókienniczym w Łodzi oraz o zastosowanych w stosunku do komunistów represjach.

POLSKA A Z. S. R. R.

Izwiestja 18.IV donoszą z depeszy z Rygi, iż łotewskie pismo „Socjal-Demokrats" oświadczyło z okazji odroczenia przyjazdu posła Arciszewskiego do Rygi, iż przyjazd ten jest zbyteczny, gdyż gdyby nawet Arciszewski przyjechał i zaczął prowadzić w Rydze „politykę intrygi", pobyt jego byłby krótkotrwały. W komentarzach pismo oświadcza, iż próby zarzucenia pismom łotewskim nieprawidłowe tłumaczenie wywiadu, udzielonego przez Arciszewskiego polskim pismom, nie wytrzymują krytyki, gdyż wywiad ten był ogłoszony w wielu pismach polskich. Nikt nie może przekreślić tego faktu, iż plany polskie nad Bałtykiem zostały zdemaskowane przez urzędowego reprezentanta Polski z całą szczerością.

NIEMCY A ZSRR.

Izwiestja 17.IV donoszą z Berlina, iż urząd prokuratorski opracował akt oskarżenia w sprawie Orłowa i Pawłunowskiego-Sumarokowa, zarzucając im usiłowanie oszustwa w stosunku do amerykańskiego dziennikarza Knickebrokera oraz oszustwo w sprawie „listów Trylisera". Rosman pociągnięty został do odpowiedzialności pod zarzutem wykradzenia „listów Trylisera" i sprzedaży tych dokumentów Ziewertowi. Prócz tego przewidywane jest pociągnięcie Orłowa do odpowiedzialności pod zarzutem fałszerstwa, gdyż urząd prokuratorski, jak twierdzi pismo, podejrzewa, iż Orłow ponosi współwinę w rozpowszechnianiu sfałszowanych tajnych dokumentów sowieckich. Sprawa „listu Zinowjewa" nie jest w akcie oskarżenia poruszona. Orłow zaprzecza stanowczo, jakoby miał się dopuścić fałszerstwa, oświadczając, iż całą jego akcją kierowała wyłącznie nienawiść do bolszewików. Prócz tego Orłow oświadcza, iż współoskarżony w jego sprawie Pawłunowski-Sumarokow jest sowieckim agentem.

PAŃSTWA BAŁTYCKIE A ZSRR.

Izwiestja 20.IV notują z uznaniem artykuł o konieczności zawarcia traktatu handlowego między Estonją a ZSRR, który ukazał się w estońskiem piśmie „Rachva Sena".

SPRAWA BEZPIECZEŃSTWA I ROZBROJENIA.

Prawda 17.IV omawiając w art. wst. VI sesję komisji przygotowawczej do konferencji rozbrojeniowej jako „szóstą lekcję" w sprawie rozbrojenia, o-

świadcza, iż robotnicy całego świata w chwili, gdy się dokonywuje mobilizacja sił proletarjatu przeciwko militaryzmowi przed świętem 1-go maja, powinni pamiętać, iż szczerze do rozbrojenia dąży tylko ZSRR, zaś cały stosunek państw kapitalistycznych do tego zagadnienia oparty jest na kłamstwie i na obłudzie.

Izwiestja 17.IV oświadczają w art. wst., iż przewodniczący konferencji genewskiej Loudon dąży wyraźnie do odrzucenia sowieckiego projektu rozbrojeniowego. Odrzucenie to będzie stanowiło moment krytyczny w dziejach konferencji.

Izwiestja 20.IV oświadczają w art. wst., iż stosunek konferencji rozbrojeniowej do sowieckiej propozycji zdemaskował sabotaż dążeń rozbrojeniowych ZSRR przez wszystkich innych uczestników konferencji z wyjątkiem Turcji i Chin. Stanowisko delegacji niemieckiej nie jest, zdaniem pisma, dość wyraźne.

SPRAWY WEWNĘTRZNE.

ŻYCIE PARTYJNE.

Raboczaja Moskwa 20.IV w art. p. t. „Partja domaga się wyraźnej odpowiedzi“ wzywa opozycję prawicową do potępienia jej kontrrewolucyjnych dążeń do restauracji kapitalizmu, oświadczając, iż w przeciwnym wypadku partja będzie zmuszona do nieczynienia różnicy między prawicową opozycją a kontrrewolucją.

Torgowo-Promyszlennaja Gazeta 20.IV. omawia w art. wst. ideowy i polityczny spór między partją a opozycją prawicową. ZSRR. przechodzi przez okres trudności gospodarczych. Trudności te spowodowane są przez zaostrzenie się walki klasowej. Klasowy wróg proletarjatu, który traci grunt pod nogami, usiłuje zrewanżować się przez wytwarzanie nowych trudności. Wróg ten występuje w obronie kułaków i gospodarki kułackiej, przeciwko socjalizacji rolnictwa i uprzemysłowieniu ZSRR. Opozycja prawicowa dąży do restauracji kapitalizmu w ZSRR. Konferencja partyjna powinna raz na zawsze położyć kres tym dążeniom.

Prawda 17.IV w art., Malcewa p. t. „Rewizja leninizmu pod płaszczykiem Lenina“, zarzuca opozycji prawicowej dążenie do rewizji leninizmu i do zastąpienia dyktatury proletarjatu przez ustrój państwowy i społeczny, oparty na równouprawnieniu klasy robotniczej z włościaństwem. Pismo potępia to dążenie, jako sprzeczne z podstawową zasadą leninizmu, jaką jest dyktatura proletarjatu.

Komsomolskaja Prawda 17.IV. omawiając błędy opozycji prawicowej w dziedzinie stosunku władzy sowieckiej do chłopów, podkreśla, iż błędy te bronione są między innemi przez Leżawę, który domagał się uwzględnienia postulatów opozycji prawicowej w zakresie kredytu rolnego.

Rul 21.IV. notuje pogłoskę o wystąpieniu przywódcy opozycji prawicowej Tomskiego z biura politycznego partji oraz donosi o zesłaniu prawicowego opozycjonisty Ugarowa do Tiumienia.

Poslednija Nowosti 22.IV. donoszą na podstawie wiadomości, otrzymanych z Moskwy przez francuskich zwolenników Trockiego, iż walka między opozycją prawicową a Stalinem w sowieckiej partji komunistycznej wrze w dalszym ciągu. Po zdemaskowaniu przez trockistów tajnych pertraktacyj, które Bucharyn prowadził z Kamieniewem przeciwko Stalinowi, biuro polityczne partji zażądało od Bucharyna wyjaśnień. W odpowiedzi na to żądanie przywódcy prawicowej opozycji — Tomski, Rykow i Bucharyn — złożyli w biurze politycznem wspólną deklarację, utrzymaną w spokojnym tonie, lecz stanowczo potępiającą dyktaturę personalną generalnego sekretarza partji. Gdy następnie doszło w biurze politycznem do omawiania projektu rekwizycji zboża na Kaukazie północnym i na Syberji, Tomski, Bucharyn i Rykow głosowali przeciwko temu projektowi. Skutkiem tej opozycji ma być dymisja Rykowa ze stanowiska prezesa rady komisarzy ludowych ZSRR. i przeniesienie go do najwyższej rady gospodarstwa krajowego, lub do państwowej komisji planowej.

Następcą Rykowa w radzie komisarzy ludowych ma być Mołotow. Bucharyn opuści stanowisko prezesa międzynarodówki komunistycznej i przejdzie do komunistycznej akademji, Tomski zaś przejść ma na stanowisko dyplomatyczne poza granicami ZSRR. Pismo podaje również, iż zwolennicy Trockiego: Preobrażeński, Radek, Smiłga, Biełoborodow i inni dążą do porozumienia ze Stalinem. W swych odezwach oświadczają ci byli trockiści, iż nie istnieje więcej powodów dla zatargu ze Stalinem, gdyż ten spełnił wszystkie prawie życzenia opozycji lewicowej. Wśród zwolenników tej opozycji nie ma jednak całkowitej jedności zdań co do formy, w której nastąpić ma ewentualne porozumienie. Radek i Smigła, którzy znajdują się w Tomsku w dość złych warunkach, dążą do porozumienia bardziej, niż Preobrażeński, który pozostaje w Kazaniu w lepszych warunkach. Preobrażeński uznaje, iż należy jeszcze zaczekać z porozumieniem. Rakowski znajduje się w Saratowie. Między nim a innymi opozycjonistami lewicowymi prowadzona jest ożywiona wymiana zdań. Smilga i Radek ogłosili odezwę, w której potępili Trockiego za ogłoszone przezeń w prasie burżuazyjnej artykuły.

ARTYKUŁY NIEUWZGLĘDNIONE.

Trybuna Radziecka 7.IV. Wszechzwiązkowa spartakjada pracy. — Zewsząd sypią się protesty (o „białym terorze“ w Polsce). — Międzynarodowy kongres antyfaszystowski (art. b. posła Bitnera). — Reforma czy katorga rolna w Polsce. — Ustawa o zgromadzeniach. — Spożycie alkoholu w Polsce wzrasta. — Pijaństwo wśród dzieci. — Na co idą pieniądze robotników i chłopów. — Szturm do twierdz ciemnoty. Księża, dewotki i tercjarze przeciwko „Trybunie Radzieckiej“.

Krasnaja Zwiezda 20.IV. Militaryzacja kobiet w Polsce.

Zak. Gr. Prac. Dr., S. z. o. o., Nowy Świat 54, tel. 15-56 i 242-40

Drukowane na prawach rękopisu.